THE EMPTY CHAIR

PRAG 3

Scaunul Gol

Există oameni care părăsesc o încăpere.

Şi există oameni care lasă o direcţie.

Primii dispar.

Ceilalţi rămân.

Mulţi ani am crezut că moştenirea era o chestiune de bunuri, proprietăţi, obiecte de păstrat sau de transmis. Cu timpul am înţeles că adevărata moştenire este mult mai greu de văzut.

Nu se găseşte în dulapuri.

Nu se găseşte în sertare.

Nu se găseşte în documente.

Locuieşte în comportamente.

Tatăl meu nu mi-a lăsat formule.

Nu mi-a înmânat un manual.

Nu mi-a pregătit o hartă detaliată a vieţii.

Mi-a lăsat ceva mult mai greu de explicat.

Un fel de a fi în lume.

În tinereţe nu-l vedeam.

Copiii rareori îşi văd proprii taţi cu claritate.

Îi consideră de la sine înţeleşi.

Îi consideră o prezenţă permanentă, aproape o lege a naturii.

Ca marea.

Ca cerul.

Ca trecerea anotimpurilor.

Îi observă fără să-i studieze.

Îi ascultă fără să-i înţeleagă.

Îi imită fără să-şi dea seama.

Apoi vine o vârstă la care totul se schimbă.

Cuvintele rostite cu mulţi ani înainte se întorc.

Gesturile capătă o semnificaţie diferită.

Chiar şi tăcerile dobândesc o voce nouă.

Atunci începem cu adevărat să-i cunoaştem pe cei care ne-au precedat.

Tatăl meu nu-mi explica valoarea responsabilităţii.

O practica.

Şi acea diferenţă este enormă.

Oamenii îşi amintesc puţin din ceea ce este predat.

Îşi amintesc foarte mult din ceea ce este trăit.

Când un om ţine o promisiune dificilă, cineva observă.

Când înfruntă o înfrângere fără să caute vinovaţi, cineva observă.

Când continuă să-şi facă datoria fără să primească aplauze, cineva observă.

Adesea acel cineva este un fiu.

Chiar şi când pare distras.

Chiar şi când pare departe.

Chiar şi când pare că nu înţelege.

Observă.

Şi păstrează.

Multe dintre deciziile pe care le-am luat în viaţa mea de adult au rădăcini care coboară în ani mult mai îndepărtaţi.

Nu s-au născut în cărţi.

Nu s-au născut în companii.

Nu s-au născut în cursurile de formare.

S-au născut într-o casă.

Într-o familie.

Într-un ansamblu de comportamente care atunci păreau normale şi pe care astăzi le recunosc ca fiind excepţionale.

Îmi amintesc un lucru pe care timpul mi l-a predat.

Fiecare fiu, mai devreme sau mai târziu, descoperă că seamănă cu tatăl său în feluri pe care nu le prevăzuse.

Se întâmplă pe neaşteptate.

În timpul unei conversaţii.

În timp ce înfruntă o problemă.

În timp ce rosteşte o frază.

În timp ce ia o decizie.

Pe neaşteptate recunoaşte ceva.

O expresie.

O atitudine.

O reacţie.

Şi înțelege că anumite prezențe nu se îndepărtează niciodată cu adevărat.

Îşi schimbă forma.

Atât.

Ani de zile am străbătut ţări diferite.

Culturi diferite.

Limbi diferite.

Am lucrat cu oameni proveniţi din toate colţurile lumii.

Şi totuşi am descoperit un lucru surprinzător.

Pretutindeni există acelaşi dor.

Pretutindeni există acelaşi respect pentru cei care ne-au precedat.

Pretutindeni există dorinţa de a fi la înălţimea cuiva care ne-a lăsat un exemplu.

Se schimbă cuvintele.

Se schimbă numele.

Se schimbă geografia.

Dar sentimentul rămâne acelaşi.

Pentru că fiecare fiinţă umană vine pe lume prin altcineva.

Nimeni nu începe de la zero.

Suntem cu toţii continuarea a ceva.

A unei poveşti.

A unei familii.

A unei alegeri făcute cu mult înainte de naşterea noastră.

Cu timpul am învăţat să nu măsor o persoană după ceea ce posedă.

O măsor după ceea ce lasă.

Şi ceea ce lasă nu coincide aproape niciodată cu ceea ce planificase să lase.

Un tată crede că construieşte o carieră.

Dar poate lasă un principiu.

Crede că lasă siguranţă.

Dar poate lasă curaj.

Crede că lasă răspunsuri.

Dar poate lasă un fel de a le căuta.

Aceasta este partea invizibilă a moştenirii.

Cea mai importantă.

Cea mai rezistentă.

Cea care continuă să trăiască atunci când tot restul s-a consumat.

Mulţi oameni se tem să nu fie uitaţi.

Este o frică străveche.

Profund umană.

Dar eu cred că există o formă diferită de permanenţă.

Nu cea a statuilor.

Nu cea a fotografiilor.

Nu cea a monumentelor.

Permanenţa autentică trăieşte în consecinţe.

În binele care continuă.

În demnitatea care este imitată.

În responsabilitatea care trece din mână în mână.

În caracterul care generează alt caracter.

Tatăl meu continuă să trăiască tocmai acolo.

În consecinţe.

Nu ca amintire.

Ca prezenţă.

Uneori, în zilele dificile, mă surprind întrebându-mă ce decizie să iau.

Ce drum să urmez.

Ce povară să accept.

Ce responsabilitate să-mi asum.

Şi aproape întotdeauna răspunsul vine dintr-un loc foarte vechi.

Un loc fără adresă.

Un loc fără geografie.

Un loc făcut din memorie şi recunoştinţă.

Nu aud o voce.

Nu văd un chip.

Dar recunosc o direcţie.

Şi este suficient.

Pentru că, până la urmă, nu este adevărat că unii oameni pleacă.

Pur şi simplu încetează să meargă înaintea noastră.

Încep să meargă în interiorul nostru.

De aceea nu spun că tatăl meu a plecat.

Spun că îşi continuă călătoria în alt fel.

În deciziile mele.

În cuvintele mele.

În greşelile mele.

În responsabilităţile mele.

În felul în care îi tratez pe ceilalţi.

În felul în care ţin o promisiune.

În felul în care înfrunt timpul.

Şi cât timp ceva din toate acestea va rămâne viu, o parte din el va continua să meargă alături de mine.

În tăcere.

Aşa cum au făcut întotdeauna adevăraţii taţi.